

OPENBAAR MINISTERIE

Parket-Generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 5 januari 2023
Onderdeel Bestuurlijke en Juridische Zaken
Ons kenmerk PaG/BJZ/D-171559
Contactpersoon [REDACTED]
Doorkiesnummer(s) 088-699 8864
Bijlage(n) Relevante wettelijke bepalingen
Onderwerp Besluit op uw Woo-verzoek (11.11.2022-5)

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte [REDACTED]

In uw e-mailbericht van 11 november 2022, hebt u het Openbaar Ministerie (hierna: OM) met een beroep op de Wet open overheid (hierna: Woo) verzocht om informatie dan wel documenten over, kort gezegd, het werken in anonimiteit van officieren van justitie. Uw verzoek ziet op de afgelopen 15 jaar.

Bij brief van 30 november 2022, kenmerk Z/22/080254, is de ontvangst van uw verzoek door mij bevestigd.

Bij brief van 9 december 2022, kenmerk PaG/BJZ/D-165843, is de wettelijke beslistermijn door mij verdaagd en heb ik u tevens verzocht akkoord te willen gaan met verlenging van de wettelijke beslistermijn tot en met 6 januari 2023.

Bij e-mailbericht van 9 december 2022 hebt u laten weten hiermee niet akkoord te gaan.

Met deze brief beslis ik op uw verzoek. Dit besluit is later genomen dan wettelijk voorgeschreven. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

1. Wettelijk kader

Uw verzoek valt (deels) onder de reikwijdte van artikel 4.1 van de Woo. Voor de relevante Woo-artikelen verwijst ik u naar bijlage 1.

2. Reikwijdte en inventarisatie

U heeft uw verzoek uiteen gesplitst in drie onderdelen. Deze onderdelen zullen hieronder afzonderlijk worden behandeld.

Ad (1). In dit deel van uw verzoek vraagt u naar de wettelijke grondslag van het opereren in anonimiteit door officieren van justitie. De Woo ziet op verzoeken om publieke informatie. Op grond van artikel 2.1 van de Woo wordt onder publieke informatie verstaan informatie die is neergelegd in documenten die berusten bij een bestuursorgaan. De wettelijke grondslag voor de beperkte herkenbaarheid van officieren van justitie is neergelegd in regelingen die reeds openbaar zijn. Op documenten die reeds openbaar zijn is de Woo volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State niet van toepassing.¹ Ik beschouw uw vraag daarom als een algemeen verzoek om inlichtingen. Ik zal uw vraag ambtshalve beantwoorden.

Het werken met beperkte herkenbaarheid van officieren van justitie betreft een uitzonderlijke veiligheidsmaatregel die voortvloeit uit de verantwoordelijkheid die een werkgever draagt voor (de veiligheid van) zijn werknemers. Ook is artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens relevant, dat ieders recht op fysieke integriteit beschermt. Daarnaast geldt de Persrichtlijn van de rechtspraak (2013), die er in uitzonderlijke gevallen toe kan leiden dat officieren van justitie, en ook andere professionele procesdeelnemers, niet herkenbaar in beeld worden gebracht. De richtlijn is eveneens openbaar en is te vinden op www.rechtspraak.nl.

Ad (2). In dit deel van uw verzoek vraagt u naar aanvullend beleid met betrekking tot het werken in anonimiteit, de wijze waarop de dreiging wordt getoetst en hoe de anonimiteit wordt uitgevoerd. Ik heb 1 document aangetroffen dat valt onder de reikwijdte van dit deel van uw verzoek. Het gaat om de 'Tijdelijke regeling in het omgaan met de herkenbaarheid bij de aanpak van Ondernijning', zoals in werking getreden op 14 februari 2020. De regeling maakt het mogelijk dat toestemming wordt gegeven voor veiligheidsmaatregelen met beperkte herkenbaarheid in de opsporings- en vervolgingsfase. Het betreft het werken onder nummer in de onderzoeksfase en het niet-herkenbaar in beeld brengen van de zittingsofficier(en). Mijn beslissing met betrekking tot dit document treft u aan onder 3, *Besluit*.

Ad (3). In dit deel van uw verzoek vraagt u hoe vaak in het verleden een officier van justitie anoniem werd ingezet. De Woo ziet op verzoeken om publieke informatie. Op grond van artikel 2.1 van de Woo wordt onder publieke informatie

¹ Zie o.m. ABRVS d.d. 31-1-2018, ECLI:NL:RVS:2018:314, r.o. 5.3.

verstaan informatie die is neergelegd in documenten die berusten bij een bestuursorgaan. Ik heb geen document met deze gegevens. De Woo verplicht op grond van vaste jurisprudentie ook niet tot het aanmaken van nieuwe documenten, ongeacht de mate van inspanning.² Ik beschouw uw vraag daarom als een algemeen verzoek om inlichtingen. Ik zal uw vraag (voor zover mogelijk) ambtshalve beantwoorden.

In totaal zijn sinds de invoering van de 'Tijdelijke regeling in het omgaan met de herkenbaarheid bij de aanpak van Ondernijning' 59 verzoeken gedaan tot beperking van de herkenbaarheid van officieren van justitie in een strafrechtelijk onderzoek. In 41 gevallen is werken onder nummer toegewezen, in 14 gevallen is toegewezen dat de zittingsofficier(en) niet-herkenbaar in beeld wordt (worden) gebracht en 4 verzoeken zijn afgewezen.³ Het is niet mogelijk om aan te geven hoeveel officieren van justitie beperkt herkenbaar werken of hebben gewerkt. De toestemming wordt per onderzoek gegeven en niet per individuele officier van justitie. De toestemming kan ook advocaten-generaal betreffen, die een onderzoek in hoger beroep behandelen.

3. Besluit

De onderdelen (1) en (3) van uw verzoek vallen mijns inziens niet onder de Woo. Ik heb deze onderdelen van uw verzoek om informatie ambtshalve beantwoord.

Onderdeel (2) van uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Ik heb 1 document aangetroffen dat valt onder dit deel van uw verzoek. Het gaat om de 'Tijdelijke regeling in het omgaan met de herkenbaarheid bij de aanpak van Ondernijning', zoals in werking getreden op 14 februari 2020. Ik maak deze regeling niet openbaar. Voor de toegepaste uitzonderingsgrond verwijs ik naar onderdeel 4. *Overwegingen*.

4. Overwegingen

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo bepaalt dat het openbaar maken van informatie achterwege blijft voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of andere bestuursorganen.

² Zie ABRVS d.d. 5-6-2013, ECLI:NL:RVS:2013: CA 2102, r.o. 3.1.

³ Peildatum 2 januari 2023.

Het aangetroffen document is een interne regeling van het OM die het doel, de procedure en de uitgangspunten voor de toetsing van verzoeken om beperkte herkenbaarheid bevat. Het gaat niet om een beleidsregel met externe werking in de zin van artikel 130, zesde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie en de regeling is derhalve niet gepubliceerd. De regeling ziet toe op de veiligheid van officieren van justitie en advocaten-generaal die moeten werken onder een forse dreiging vanuit de zware georganiseerde misdaad. Openbaarmaking van de regeling schept mogelijk risico's voor het OM, onder meer omdat daarmee inzage wordt gegeven in de wijze van uitvoering van de maatregelen bij het werken met beperkte herkenbaarheid. Openbaarmaking zou juist afbreuk doen aan de (helaas) noodzakelijke bescherming van de veiligheid van officieren van justitie en advocaten-generaal in individuele onderzoeken en daarmee aan het goed functioneren van het OM als geheel. Ik weeg het belang van het goed functioneren van het OM zwaarder dan het belang van openbaarmaking van de regeling en maak de regeling om die reden niet openbaar.

5. Openbaarmaking

Dit besluit wordt geanonimiseerd openbaar gemaakt op www.om.nl.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
het College van procureurs-generaal,
namens het College,
het Hoofd Bestuurlijke en Juridische Zaken,
voor deze

Een ieder die door een beschikking rechtstreeks in zijn belangen is getroffen kan hiertegen, binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt, een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, p.a. het College van procureurs-generaal, t.a.v. de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.